

Легенда про Синюху — козацьку берегиню

Розказують старі люди, а їм розповідали їхні старенькі діди та бабусі, як виникло село Синюхин Брід. Десь років з 300 тому був тут ковиловий степ, неораний та неозорий. Поміж травами жило птаство, сновигали лисиці та степові вовки. Але не було в тому дикому полі поселень: боялися наші люди близьких недобрих сусідів — татар та турків.

Та одного разу, а було це за козацьких часів, після невдалого походу поверталися запорожці на Україну. Дійшли до широкої та глибокої ріки, а переправитися на другий берег нічим. Виморені дуже, поранених побратимів, ледь живими, на траву поклали біля води, та й поснули. Залишився вартувати молодий козак. Ходить-походжає понад річкою, тихенько наспівує сумовиту пісню про чайку-небогу, що вивела чаєняток при битій дорозі. Згодом і його сон зморив. Сидить хлопчина, сперся на руку, дрімає у півока. Аж раптом чує чийсь ніжний голос: “Не спи, козаче, ворог близько”. Стрепенувся вартовий, зірвався на ноги, озирнувся — нема нікого. І знову чує голос: “Буди побратимів, хлопче, ворог уже зовсім недалеко!”. Зляканий козак припав до землі, чує тупіт кінських копит об сиру землю. Кинувся будити-піднімати друзів, а вони спросоння не вірять, не хочуть вірити, що біда близько.

Стривожений вартовий кинувся туди-сюди, як же рятуватися? Там степ і ворог, а тут — ріка глибока! І бачить козак: з густого туману, що огорнув ріку, по воді, як по стежці, йде до нього молода дівчина в блакитно-серпанковому вбранні. Простягає білі руки, до себе кличе, кудись позад себе показує. Глянув пильніше — аж там з води піднялися гранітні валуни. Чим тобі не дорога на той бік?

“Піднімайтеся, братове, — загукав козак, — ріка нам брід дає! Врятуємося від клятого ворога!”. На той час уже всі прокинулися, поклали на кінські попони своїх друзів поранених і рушили бродом через ріку: з каменя на камінь, ось уже й куці прибережні, уже й врятовані. Позад усіх ішов молодий козак, ішов, вглядався, чи не побачить ще ту чарівну дівчину, що їх порятувала. Уже при самому березі озирнувся і бачить: стоїть вона на гранітному валуні, прощально рукою махає — благословляє. “Як тебе звати, дівчино? За кого Бога молити?” — запитав юнак. Усміхнулась синьоока дівчина, розкинула руки-крила, оповиті блакитно-туманними шатами, і промовила: “Синюха я, хлопче, Синюха!”.

Промовила і розтанула, злилася з туманом, із синьою водою, світанковим небом. Заворожено дивився козак на те диво, та не бачив уже нічого, крім ранішнього туману над широкою рікою. І каміння броду десь зезло, опустилося на дно ріки, ніби й не було нічого, ніби все це привиділося йому у дивовижному сні. Та ні, не сон то був, бо ген гукають його товариші, та й на тім, щойно залишенім, березі вже гарцюють коні ворожого загону, чути войовничі вигуки. Та, на щастя, не може ворог перебратися через ріку, бо

Автор: Unsvet
20.07.2015 11:31 -

ріка-берегиня заховала від них кам'яну стежину-брід.

Хто був здоровіший подався далі, на Січ, а хто був недужий чи покалічений — ті залишилися на березі Синюхи, заснували спочатку зимівник козацький. Так поступово і розрослося село з гарною назвою Синюхин Брід. Щоб не забували нащадки про Синюху-ріку, козацьку берегиню.